

یادداشت میهمان؛

دولت جدید و آموزش و پرورش

یادداشت#۴۷؛ وزارت آموزش و پرورش هم در فلسفه هم در ساختار و هم در اجرا مسئله دارد این موضوع بعد از گذشت ۴ دهه از انقلاب اسلامی و دست به دست شدن مدیریت آن بین جریانهای سیاسی کشور تقریباً ثابت شده است.

سایت خبری پرسون - در میان وزرای معرفی شده از سوی رییس جمهور، وزیر پیشنهادی آموزش و پرورش بیش از بقیه در کانون توجه و نقد فعالان مدنی قرار دارد دلیل این امر می‌تواند هم گستردگی و وسعت این وزارتخانه باشد و هم چگونگی نگاه دولت جدید به مقوله فرهنگ و آموزش.

وزیر جدید آموزش و پرورش متولد ۱۳۵۷ اهل مشهد و دانش آموخته تعلیم و تربیت از دانشگاه فردوسی مشهد است او نمونه‌ای از جوانان انقلابی در گام دوم انقلاب است که وظیفه دارند موجبات شکوفایی نظام را فراهم کنند، با این وصف تنها سابقه کاری قابل اعتنای ایشان مدیر عامل بنیاد فرهنگی رضوی مدارس عام المنفعه امام رضا است.

این که گزینه پیشنهادی هر وزارتخانه تا چه اندازه با ساختار، شرایط و ویژگیهای وزارت مذکور تناسب دارد مستلزم مسئله شناسی و شناسایی آسیب های پیدا و پنهان آن وزارتخانه است در این صورت با ملحوظ کردن سوابق، تخصص و تجربیات گزینه پیشنهادی می‌توان چشم انداز آن وزارتخانه را در ۴ سال آینده ارزیابی کرد.

وزارت آموزش و پرورش هم در فلسفه هم در ساختار و هم در اجرا مسئله دارد این موضوع بعد از گذشت ۴ دهه از انقلاب اسلامی و دست به دست شدن مدیریت آن بین جریانهای سیاسی کشور تقریباً ثابت شده است.

نظام فلسفی آموزش و پرورش ما آمیزه‌ای از مباحث ایدئولوژیک و در تضاد کامل با عملگرایی است رویکرد موجود بر خلاف بنیانگذاران اولیه نظام آموزشی کشور که با تاسیس دارالفنون آغاز گردید رویکردی آرمانگرایانه و ارزش مدارانه است، به همین دلیل تولیدات این وزارتخانه به جای عملگرایی و کسب مهارت‌های زندگی، صرفاً مباحثی تئوریک می‌آموزند که نه کاربردی در زندگی اجتماعی آنها دارد و نه مطابق با آموزه های فلسفی آموزش و پرورش است.

ساختار آموزش و پرورش بوروکراتیک، دیوانسالار و به شدت متمرکز است. به دلیل حاکمیت نگاه ایدئولوژیک و تنگ‌نظری های ساختاری، نخبه گرایی در این وزارتخانه نه تنها غیر ممکن است بلکه همواره موجبات تاراندن نیروهای خلاق و نخبه این وزارتخانه نیز فراهم بوده است. در ساختار موجود نیروهای شایسته و توانمند آموزش و پرورش کمترین رغبتی به ماندن و کوشیدن در نظام تعلیم و تربیت ندارند.

بیشترین مسئله و بحران آموزش و پرورش در حوزه «اجرا» است. شکاف حاصله بین صف و ستاد این وزارتخانه روز به روز عمیق‌تر می‌شود بحران نیروی انسانی و فقدان سازوکاری برای سازماندهی اصولی آن یکی از دردهای مزمن آموزش و پرورش است در حالی که در کلانشهرها تورم نیروی انسانی موجب بیکاری تعداد زیادی از معلمان شده، در مناطق محروم و روستایی کمبود شدید معلم احساس می‌شود. مشکلات فضاهای آموزشی، وسایل کمک آموزشی، طبقاتی شدن نظام آموزشی، مسائل صنفی، منزلتی و معیشتی معلمان و... هر کدام بخش عمده‌ای از مشکلات اجرا را به خود اختصاص داده‌اند.

باید دید گزینه پیشنهادی وزارت آموزش و پرورش برای هر کدام از مشکلات فوق چه برنامه‌ای دارد؟ نگاه او در حوزه فلسفه آموزش و پرورش چیست؟ برای مشکلات ساختاری آموزش و پرورش و بهره‌گیری از نیروهای توانمند و خلاق این وزارتخانه فارغ از متراژهای ایدئولوژیک، برنامه ای دارد یا خیر؟ با کدام تجربه و پشتوانه عملی می‌خواهد حوزه اجرایی آموزش و پرورش را سر و سامان دهد؟

به نظر می‌رسد با در نظر گرفتن شرایط موجود، سابقه، خاستگاه و نوع نگرش وزیر پیشنهادی چشم انداز مثبتی را نمی‌توان تصور کرد، سمت و سوی این وزارتخانه معطوف به مسائل تئوریک و تغلیظ مباحث ایدئولوژیک خواهد شد و به تبع آن مشکلات ساختاری وزارتخانه تلنبار و شکاف حاصله از حوزه «صف» و «ستاد» نیز تعمیق خواهد گردید همین موضوع قطعاً بر نارضایتی بیشتر معلمان خواهد افزود.

نویسنده: اردشیر محمدی - فعال رسانه

توجه: مطلب مندرج صرفاً دیدگاه نویسنده است و رسانه پرسون در قبال آن هیچ موضعی ندارد.